

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

První nařizené setkání s mediátorem - co je jeho obsahem a o čem vás musí mediátor poučit?

První nařizené setkání s mediátorem již ze své podstaty není mediací. V českém právním řádu (s jistými výjimkami) nelze stranám sporu uložit povinnost řešit spornou situaci mediací. Mediaci je u nás vnímána jako čistě dobrovolný proces.[1]

Co je první nařizené setkání?

Jedná se o způsob, jak strany sporu seznámit s institutem mediace a nabídnout jim alternativu k soudnímu řízení. Pro každý spor je vhodný odlišný přístup, ne každý spor tedy může být účelně řešit soudní cestou. Pokud byste rádi znali kritéria, podle nichž lze rozpoznat vhodnost mediace pro řešení vaší situace, podívejte se na [následující dotazník](#).

První nařizené setkání je setkání stran se zapsaným mediátorem, osobou, která složila odbornou zkoušku z mediace u Ministerstva spravedlnosti nebo České advokátní komory a je zapsána na seznam, který vede Ministerstvo spravedlnosti (dále jen "**mediátor**").[2] Mediátorovi zákon č. [202/2012](#) Sb., o mediaci (dále jen "**zákon o mediaci**"), pro první setkání ukládá v § 3 odst. 4 poučovací povinnost, která má přesně vymezený obsah a bude předmětem následujících řádků.

Postavení mediátora

Mediátor je nestranná a neutrální třetí osoba, která nerozhoduje. Daný fakt je nejvýraznějším rozdílem od dalších způsobů řešení sporu - soudního a rozhodčího řízení. Mediátor tedy neposuzuje, kdo má na čem jaký podíl odpovědnosti, ani stranám autoritativně neukládá plnění jakékoliv povinnosti, nenutí je, aby učinily rozhodnutí. Naopak usnadňuje komunikaci, pomáhá zachovat tvář a hledat konsensus. Strany mohou, a zvláště na začátku mediace tak často činí, předkládat listiny a dokumenty na podporu svých tvrzení. Úkolem mediátora je nicméně hledat důvody a příčiny sporu, které jsou v předkládaných argumentech skryty. Ve vyjednávací teorii zmiňovaný proces pojmenováváme jako odlišování pozic a zájmů.[3]

Jakými zásadami se řídí mediace?

Mediace je postavena na zásadách dobrovolné účasti stran a důvěrnosti, nestrannosti a neutrality mediátora. Mlčenlivost mediátora je zakotvena zákonem, přičemž se vztahuje již na první nařizené setkání, nikoli pouze na mediaci jako takovou.[4] Mlčenlivost stran však zákonem o mediaci nijak upravena není, pro strany může být důležité zakotvit si ji samostatnou dohodou či ujednáním ve smlouvě o provedení mediace. Pro případ porušení mlčenlivosti jednou ze stran je vhodné sjednat také smluvní pokutu.

Princip důvěrnosti umožňuje řešit situaci pouze "mezi šesti očima" a strany se tak mohou vyhnout přítomnosti veřejnosti jako v řízení u soudu.

Účinky smlouvy o provedení mediace

Uzavřením smlouvy o provedení mediace se jednak mediace zahajuje, jednak se staví promlčecí a prekluzivní lhůty ohledně předmětu mediace.[5]

Mediace je procesem neformálním a kreativním, předmět mediace proto může být měněn, zejména rozšiřován tak, aby postihl všechny aspekty specifické situace stran. Jestliže strany řeší před soudem více sporů, mohou jejich řešení vyjednat souhrnně v rámci jedné mediace. Stejný princip platí také pro mnohost účastníků na kterékoli straně. Mediace se mohou účastnit všichni najednou či postupně tak, jak je to pro účinné řešení sporu vhodné. Zde je ovšem nutné dbát na správné zapojení všech osob, které mohou výslednou mediační dohodu "shodit ze stolu".

Mediační dohoda není přímo vykonatelná

Mediátor je odpovědný za proces hledání konsensu, nikoli za obsah mediační dohody. Za obsah mediační dohody jsou odpovědné strany.[6]

Mediační dohoda má povahu běžné smlouvy. Pokud by jedna ze stran tedy na základě mediační dohody neplnila, oprávněná strana se jejího plnění může domáhat standardním způsobem jako při neplnění jakékoliv jiné soukromoprávní smlouvy.

Přímou vykonatelnost je nicméně možné zajistit, a to vícero způsoby. Pokud strany mediace již soudní řízení zahájily, mohou po uzavření mediační dohody požádat soud o její schválení ve formě smíru. Případně mohou požádat notáře o její zakotvení v notářském zápisu se svolením k přímé vykonatelnosti. Další možností je proces MED-ARB, kdy se z mediátora stává po ukončení mediace rozhodce a mediační dohodu vydává jako rozhodčí nález.

Právo mediaci kdykoliv ukončit

Princip dobrovolnosti zaručuje, že do mediace je možné nejen dobrovolně vstoupit, nýbrž také jednostranným prohlášením či vzájemnou dohodou mediaci ukončit. Právo ukončit mediaci však náleží také mediátorovi, viz § 6 zákona o mediaci. Podstatnou částí poučení je zdůraznění informace, že mají strany sporu právo kdykoliv se domáhat ochrany svých práv a oprávněných zájmů soudní cestou, a to i po zahájení mediace.

Odměna mediátora

Odměnu mediátora za první nařízené setkání určuje vyhláška č. [277/2012](#) Sb., o zkouškách a odměně mediátora, ve výši 400 Kč za každou započatou hodinu. Odměna mediátora za mediaci je smluvní, zahájením mediace se rozumí uzavření smlouvy o provedení mediace. Od uzavření smlouvy o provedení mediace běží smluvní odměna, kterou si strany s mediátorem ujednaly. Strany přitom odměnu mediátora hradí stejným dílem, nicméně lze si ujednat i jiný způsob.

Jak dlouho první nařízené setkání trvá?

S ohledem na to, že obsahem prvního nařízeného setkání je představit stranám sporu mediaci jako takovou a strany o ní poučit, v praxi je běžné, že nepřesáhne délku jedné hodiny, zpravidla trvá i kratší dobu. Častý je také postup, kdy se strany s mediátorem rovnou dohodnou na pokračování mediací a podepíší smlouvu o provedení mediace. Přestože tedy soudy nařídí první setkání s mediátorem v délce tří hodin[7], není nutné určenou dobu dodržet a rovnou pokračovat mediací. Okamžik podepsání smlouvy o provedení mediace je okamžikem, kdy se vyhláškou určená odměna proměňuje v odměnu smluvní.

Ing. Veronika Portešová,
zapsaná mediátorka

[Ing. Veronika Portešová](#)

Tel.: +420 608 602 042

e-mail: veronikaportes@consensus.cz

[1] srov. úpravu § 474 odst. 1 zákona č. [292/2013](#) Sb., zvláštní řízení soudní: “Za účelem ochrany zájmu dítěte soud vede rodiče k nalezení smírného řešení. Soud může rodičům uložit na dobu nejvýše 3 měsíců účast na mimosoudním smířím nebo mediačním jednání (...)”.

[2] srov. § 2 písm.c) zákona č. [202/2012](#) Sb., o mediaci.

[3] srov. URY, William. Jak dosáhnout souhlasu, aneb, Jak nebýt sám sobě úhlavním nepřítelem. Přeložil Aleš LISA. Praha: Management Press, 2015. ISBN 978-80-7261-293-2.

[4] srov. § 9 odst. 1 zákona č. [202/2012](#) Sb., o mediaci.

[5] srov. HORÁČEK, Tomáš, Martin SVATOŠ a Miloš OLÍK. Zákon o mediaci: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-698-3, str. 252.

[6] srov. § 3 odst. 3 zákona č. [202/2012](#) Sb., o mediaci.

[7] dle § 100 odst. 3 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád.

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)